

REGLUR

um störf dómnefndar sem fjallar um hæfni umsækjenda um dómaraembætti.

1. gr.

Gildissvið o.fl.

Reglur þessar gilda um störf dómnefndar sem skv. III. kafla laga nr. 50/2016, um dómstóla, fjallar um hæfni umsækjenda um embætti hæstaréttardómara, landsréttardómara og héraðsdómara sem og dómenda við Endurupptökudóm.

2. gr.

Um sérstakt hæfi nefndarmanna.

Um sérstakt hæfi nefndarmanna gilda ákvæði 3.–5. gr. stjórnsýslulaga, nr. 37/1993, með síðari breytingum.

Varamaður tekur sæti í nefndinni í forföllum aðalmanns og þegar aðalmaður er vanhæfur til að veita umsögn um umsækjendur. Í forföllum varamanns svo og þegar hann er einnig vanhæfur til að veita umsögn skal sá aðili sem tilnefndi hann, tilnefna mann í hans stað til ráðherra.

Ef aðalmaður lætur af störfum í nefndinni skal sá aðili, sem tilnefndi hann, tilnefna nýjan aðalman og nýjan varamann ef þörf krefur. Láti aðalmaður af störfum skal varamaður hans taka sæti í nefndinni þar til nýr nefndarmaður hefur verið skipaður.

Ef umsækjandi um embætti dómara telur að nefndarmaður, aðal- eða varamaður, sé vanhæfur til að fjalla um umsókn hans skal hann tafarlaust gera nefndinni grein fyrir þeirri afstöðu sinni á rökstuddan hátt. Dómnefnd skal þá þegar í stað upplýsa ráðherra um að slíkar athugasemdir hafi borist, sem og afstöðu nefndarinnar til þeirra þegar hún liggur fyrir.

3. gr.

Um almenn tæfni umsækjenda.

Þegar umsóknarfrestur er liðinn lætur ráðherra staðreyna að umsækjendur uppfylli öll hin almennu hæfisskilyrði dómaraembættisins sem auglýst var laust til umsóknar skv. lögum nr. 50/2016, um dómstóla. Að því búnu skulu umsóknir þeirra umsækjenda, sem uppfylla hin almennu hæfisskilyrði, sendar dómnefnd til umsagnar.

4. gr.

Sjónarmið sem mat dómnefndar skal byggt á.

Í umsögn dómnefndar skal tekin afstaða til þess hvaða umsækjandi eða umsækjendur séu hæfastir til þess að hljóta umrætt dómaraembætti. Dómnefnd skal gæta þess við mat sitt að samræmis sé gætt þannig að jafnræði sé í heiðri haft. Niðurstaðan skal byggð á heildstæðu mati á grundvelli málefnalegra sjónarmiða og skal þar byggt á verðleikum umsækjenda með hliðsjón af menntun og reynslu, ráðvændni, hæfni og skilvirkni í starfi, eins og nánar greinir m.a. hér á eftir:

1. *Menntun, starfsferill og fræðileg þekking.* Við mat á menntun, starfsferli og fræðilegri þekkingu skal dómnefndin miða við að æskilegt sé að umsækjandi hafi fjölbreytta starfsreynslu á sviði lögfræðinnar s.s. reynslu af dómstörfum, málflutningi eða öðrum lögmannsstörfum, störfum innan stjórnsýslunnar eða fræðistörfum. Miðað skal við að umsækjandi hafi til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega þekkingu og menntun. Þá skal litið til þess hvort umsækjandi hefur stundað framhaldsnám.
2. *Aukastörf og félagsstörf.* Dómnefnd ber einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í úrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýtast dómaraefni. Loks er heimilt að líta til víðtækra þátttöku í félagsstarfi.
3. *Almenn starfshæfni.* Við mat á almennri starfshæfni skal litið til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með að skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Æskilegt er að hann hafi reynslu af stjórnun. Umsækjandi skal hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti.

4. *Sérstök starfshæfni.* Mikilvægt er að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu og geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Hann verður að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin bæði fljótt og af öryggi.
5. *Andlegt atgervi.* Umsækjandi þarf að eiga auðvelt með mannleg samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð er krafa um að af umsækjanda fari gott orð bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.

5. gr.

Rannsókn máls.

Umsókn umsækjanda um embætti dómara á grundvelli auglýsingar um það ásamt þeim reglum sem um það gilda markar þann grundvöll sem dómnefnd byggir umsögn sína á.

Dómnefndin skal sjá til þess að mál sé að öðru leyti nægilega upplýst áður en umsögn er veitt um hæfni umsækjanda. Formaður skiptir verkum með nefndarmönnum í þessu skyni.

Dómnefndin getur litið til allra birtra verka umsækjanda, s.s. fræðirita, dóma, úrskurða og annars þess háttar, við mat sitt skv. 4. gr. Þótt þau hafi ekki fylgt umsókn umsækjanda. Ekki þarf að gera umsækjanda sérstaklega viðvart um það fyrirfram.

Dómnefndin getur boðað umsækjendur í viðtal og krafist þá um öll nauðsynleg gögn til viðbótar þeim sem fylgdu umsókn þeirra og lagt til grundvallar mati sínu skv. 4. gr.

Dómnefnd getur aflað vitneskju um starfsferil umsækjanda hjá fyrri vinnuveitendum hans og öðrum, sem hafa átt samskipti við umsækjanda vegna starfa hans. Umsækjanda skal gefinn hæfilegur frestur til þess að tjá sig um upplýsingar sem þannig er aflað.

6. gr.

Frummat á hæfni umsækjenda.

Ef fjöldi umsækjenda er mikill getur dómnefnd haft þann hátt á að meta í fyrstu hæfni þeirra á grundvelli umsókna og gagna sem þeim fylgja, með hliðsjón af þeim sjónarmiðum sem mat hennar skal byggt á skv. 4. gr., til að ákveða hverjir þeirra komi til greina að verða metnir hæfastir til að hljóta umrætt dómaraembætti. Að loknu slíku frummati á hæfni umsækjenda skal þeim öllum kynnt niðurstaðan og gefinn minnst þriggja daga frestur til að koma að sjónarmiðum sínum. Nefndin getur breytt fyrri niðurstöðu sinni, m.a. að teknu tilliti til athugasemda umsækjenda. Í umsögn nefndarinnar skv. 7. gr. skal geta niðurstöðu frummatsins og röksemda fyrir henni.

Ákvörðun dómnefndar skv. 1. mgr. skal tilkynnt ráðherra þegar hún liggur fyrir. Hæfni þeirra umsækjenda, sem dómnefndin hefur samkvæmt framansögðu talið koma til greina að verði metnir hæfastir, skal síðan eftir því sem við á tekin til frekara mats skv. 5. gr. reglna þessara, svo sem með viðtölum, sbr. 4. mgr. 5. gr.

7. gr.

Framsetning umsagnar dómnefndar.

Dómnefndin skal gefa skriflega og rökstudda umsögn um umsækjendur þar sem fram kemur:

- a. rökstutt álit á hæfni hvers umsækjanda, og síðan
- b. rökstutt álit á því hvern eða hverja nefndin telur hæfasta til að hljóta embættið.

8. gr.

Andmælaréttur umsækjanda við drög að umsögn nefndarinnar.

Dómnefnd skal kynna umsækjendum drög sín að umsögn um hæfni umsækjenda og gefa þeim öllum minnst fjögurra daga frest til þess að koma að sjónarmiðum sínum. Umsækjendur eru bundnir trúnaði um efni draganna.

9. gr.

Endanleg gerð umsagnar og birting hennar.

Eftir að dómnefnd hefur farið yfir sjónarmið umsækjenda og gert eftir atvikum breytingar á umsögn sinni gengur nefndin sameiginlega frá umsögn sinni í endanlegri mynd, undirritar hana og sendir ráðherra ásamt gögnum málsins. Jafnframt sendir nefndin umsækjendum umsögn sína.

Premur dögum eftir að ráðherra og umsækjendum hafa verið send eintök af umsögn nefndarinnar skal birta umsögnina í heild á vefsíðu dómsmálaráðuneytisins.

10. gr.

Umsagnarfrestur.

Dómnefnd skal skila umsögn um umsækjendur innan sex vikna frá því að nefndin hefur komið saman til fundar, sem boða skal til svo fljótt sem unnt er eftir að henni berast umsagnir til meðferðar. Ef leita þarf tilnefningar skv. 2. másl. 2. mgr. 2. gr. reglna þessara hefst sex vikna frestur skv. 1. másl. við fyrsta fund dómnefndar eftir að hún telst fullmönnuð.

Frestur skv. 1. mgr. getur þó orðið lengri ef sérstakar ástæður valda því svo sem mikill fjöldi umsækjenda o.þ.h.

11. gr.

Þagnarskylda o.fl.

Nefndarmönnum dómnefndar er skylt að gæta þagmælsku um viðkvæmar upplýsingar sem leynt eiga að fara er varða umsækjendur og þeir fá vitneskju um í starfi sínu. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi í nefndinni.

Dómsmálaráðuneytið varðveitir umsóknir um embætti dómara, umsagnir dómnefndar og fylgigögn.

12. gr.

Gildistaka o.fl.

Reglur þessar, sem settar eru með heimild í 1. mgr. 12. gr. laga um dómstóla, nr. 50/2016, með síðari breytingum, öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi reglur nr. 620/2010, um störf dómnefndar sem fjallar um hæfni umsækjenda um dómaraembætti, sbr. þó 2. mgr.

Reglur þessar gilda þó ekki um mál sem dómnefnd hefur þegar tekið til meðferðar við gildistöku þeirra, en um þau fer eftir eldri reglum nr. 620/2010.

Dómsmálaráðuneytinu, 5. október 2020.

Áslaug Arna Sigurbjörnsdóttir.

Haukur Guðmundsson.